

10.4.2025

Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunnalle

HE 13/2025 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion aluehallintouudistusta koskevaksi lainsäädännöksi / Miten arvioitte, että sosiaali- ja terveydenhuollon valvonta alueellanne esityksen johdosta muuttuu?

Pirkanmaan hyvinvointialue kannattaa esitystä, joka selkeyttää valtion aluehallinnon toimijakenttää ja niiden tehtäviä. Nykyisin sosiaali- ja terveystoimialalla on lupa-, valvonta- ja ohjaustehtävissä seitsemän itsenäisen toimivallan virastoa, mikä on osin johtanut arjessa valvontakäytäntöjen tai säädöstulkintojen erilaisuuteen virastojen kesken.

Esityksessä todetaan, että nykytilassa haasteena ovat olleet virastojen toiminnan vaikuttavuus, tehokkuus ja laatu. Toiminnan vaikuttavuutta ovat heikentäneet esimerkiksi aluehallintovirastojen keskenään erilaiset valvonta- ja ratkaisukäytännöt, joita esimerkiksi Valvira ei ole pystynyt täysin yhdenmukaistamaan sosiaali- ja terveysalan tehtävien osalta johtuen muun muassa aluehallintovirastojen itsenäisestä alueellisesta toimivallasta.

Nykyisin valvontaviranomaisilta on saattanut tulla samaakin asiaa koskien erilaisia tulkintoja, mikä on aiheuttanut epätietoisuutta ja toiminnan epävarmuutta hyvinvointialueella. Asioita on pitänyt selvittää edelleen, mikä on lisännyt tunnetta ylimääräisestä byrokratiasta sekä vienyt myös reaalisesti työaikaa. Esimerkkinä voidaan mainita omavalvontaa koskevat ohjeistukset.

Uudistuksella tavoitellaan voimavarojen käytön tehostamista ja valvonnan vaikuttavuuden parantamista ja sitä kautta asiakkaiden turvallisuuden lisäämistä. Esityksen mukaan tämän katsotaan mahdollistuvan, koska virasto voi valtakunnallisena keskushallintovirastona kehittää ja ottaa käyttöön yhtenäiset ja tehokkaat valtakunnalliset käsittelyprosessit ja käytännöt sekä lain soveltamiseen liittyvät tulkinnat.

Pirkanmaan hyvinvointialue toteaa, että uudistuksen tavoitteet eivät toteudu pelkästään lainmuutoksella, jolla kaksi valvovaa viranomaista rakenteellisesti yhdistetään. Hallituksen esitys kyllä purkaa esteet lain tavoitteiden toteutumisen tieltä, mutta lisäksi ohjaavien ministeriöiden

tulee varmistaa, että uusi virasto suunnitelmallisesti käynnistää valtakunnallisten prosessien, käytäntöjen ja laintulkintojen kehittämisen ja ottaa ne ketterästi käyttöön